

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO KULTURE

UPRAVA ZA ZAŠTITU KULTURNE BAŠTINE
Konzervatorski odjel u Puli za područje Istarske županije
KLASA: UP/I-612-08/20-05/0053
URBROJ: 532-04-02-10/9-20-1
Pula, 22. srpnja 2020.

Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Puli za područje Istarske županije, na temelju članka 10. u svezi s člankom 6. stavkom 1. točkom 11. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ("Narodne novine", broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20) i članka 2. Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 89/11 i 130/13), rješavajući po službenoj dužnosti, donosi

RJEŠENJE

1.

Skupina topova u brodogradilištu Uljanik u Puli (na k.č. zgr. 635/1 i k.č. zgr. 634/1 k.o. Pula), vlasnika Republike Hrvatske (Pomorsko dobro RH) **stavlja se pod preventivnu zaštitu** do donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnoga dobra, sukladno članku 10. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, a najduže četiri godine od dana donošenja ovoga Rješenja (22. srpnja 2020.).

2.

Skupina topova u brodogradilištu Uljanik u Puli, iz točke 1. ovoga Rješenja, sastoji se od 36 predmeta navedenih u popisu koji je sastavni dio ovoga Rješenja.

Katalog **Skupina topova u brodogradilištu Uljanik u Puli** je također sastavni dio Rješenja i ulaže se u Zbirku isprava predmetnoga kulturnog dobra.

3.

Za dobro iz točke 1. ovoga Rješenja utvrđuje se sljedeći sustav mjera zaštite:

- zaštitni i drugi radovi na predmetnome dobru mogu se poduzeti samo uz prethodno odobrenje nadležnoga tijela;
- vlasnik kao i drugi imatelj dobra dužan je provoditi sve mjere zaštite koje se odnose na održavanje predmetnoga dobra, a odredi ih nadležno tijelo;
- vlasnik kao i drugi imatelj dobra dužan je o svim promjenama na predmetnome kulturnom dobru, oštećenju ili uništenju, te o nestanku ili krađi predmetnoga kulturnog dobra odmah obavijestiti nadležno tijelo;
- predmetno dobro, sukladno odredbi članka 67. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara ne može se iznijeti iz zemlje osim uz posebno odobrenje nadležnoga tijela u slučajevima predviđenima člankom 68. istoga Zakona;
- predmetno dobro može se prodati samo pod uvjetima iz članaka 36. – 40. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

4.

Na dobro iz točke 1. izreke ovoga Rješenja primjenjuje se u potpunosti Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara i svi propisi koji se odnose na kulturna dobra.

5.

Dobro iz točke 1. izreke ovoga Rješenja upisat će se u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske - Listu preventivno zaštićenih dobara.

6.
Žalba ne odgađa izvršenje ovoga Rješenja.

Obrazloženje

Brodogradilište Uljanik dobilo je ime po jednom od otočića u zaštićenom Pulskom zaljevu – Uljanik (Scoglio Olivi odnosno Sv. Florijan). Početak izgradnje brodogradilišta u pulskom zaljevu datiraju još od 1830.-ih godina kada se vezano za utvrđivanje ratne luke počinje realizirati plan za početak gradnje «pomoćnog arsenala» (Arsenale sussidiario) Austrijske ratne mornarice u Puli. Već je 1846. godine započela izgradnja tri vojna skladišta i zgrade zapovjedništva ratne luke i arsenala, obale s dizalicama za popravak i održavanje drvenih brodova visokih bokova, te za opskrbu manje flotile brodova. No, nakon revolucionarnih zbivanja i pobune u Veneciji 1848. godine, donosi se odluka o preseljenju zapovjedništva ratne mornarice u Pulu i izgradnji Pomorskog Arsenala ratne mornarice. Izgradnja Arsenala službeno je započeta 9. prosinca 1856. svečanim polaganjem kamena temeljca. Postupnom izgradnjom i širenjem do 1918. godine izgrađen je složen brodograđevni sklop koji je obuhvaćao otok i kopneni dio duž gradske jezgre do otoka sv. Petar. Nakon ulaska talijanske vojske u Pulu 5.11.1918. Arsenal je ispočetka bio pod vojnom upravom, a zatim je postao državnim vlasništvom. Tijekom talijanske vladavine (1918.-1945.) brodogradilište se pretežito bavilo popravcima, dokovanjem i rezanjem starih brodova, kao i izgradnjom podmornica. Za vrijeme Drugog svjetskog rata postalo je njemačka pomorska baza zbog čega je pretrpjelo žestoke zračne savezničke napade 1944. i 1945. Nakon oslobođanja Pule, odnosno nakon što je 1947. brodogradilište preuzelo Anglo-Američko zapovjedništvo, započela je rekonstrukcija te je 10.3.1947. počeo raditi kao Brodogradilište Uljanik. Godine 1953. Uljanik potpisuje ugovor s danskom tvrtkom Burmeister & Wain za proizvodnju dizel motora. Druga faza razvoja započela je 1954. godine izgradnjom broda Uljanik, koji je bio prvi brod opremljen dizel motorom i električnom opremom izrađenom u brodogradilištu. U tom je razdoblju brodogradilište opremljeno brojnim strojevima koji su u Jugoslaviju dopremljeni kao dio ratnih reparacija iz cijele Evrope (Italije, Njemačke, Švedske). Krajem šezdesetih uslijedila je nova faza razvoja izgradnjom mamut brodova. U Republici Hrvatskoj, od 1992., postaje dioničko društvo, te nastavlja s brodograđevnom proizvodnjom različitih i specijalnih brodova. Danas je tvrtka u stečaju.

Skupina od 36 sprijedapunećih topova nalazi se na području Brodogradilišta „Uljanik“. Topovi potječu s utvrda šireg područja pulskog akvatorija. Skupina od 30 topova (na karti označeni brojevima 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30) različitih dužina (od 166 do 293 cm), kalibara (90 do 160 mm) i težina (od 1000 do 3000 kg) uzidana u operativnu obalu u sekundarnoj uporabi kao bitve (privezišta za brodove). Pet je topova izvađeno prilikom preuređenja obale (na priloženoj karti označeni brojem 31, 32, 33, 34, 35), od kojih je 4 dobilo nova postolja, dok je jedan od njih ispiljen na dva dijela (35). Dva topa (na priloženoj karti označeni brojevima 6 i 7) nalaze se u moru s urušenim ostacima obale. Ovom rješenju priložena je karta s označenim položajima topova na prostoru Brodogradilišta „Uljanik“ te katalog. Sprijedapuneći obalni i brodski topovi s kraja 18. i iz 19. stoljeća evidentirani su na području istočne obale Jadrana od Šibenika do Pule. Razvojem artiljerije ovakvi stari sprijedapuneći topovi zamijenjeni su novima, većeg dometa, kalibra i drugačijeg načina punjenja te se tada ovakvi zastarjeli topovi ugrađuju u operativnu obalu u sekundarnoj uporabi kao bitve, do visine oko 90 cm. Na području pulskog akvatorija evidentirano je ukupno preko 50 takvih topova, uključujući i desetak primjeraka u Povijesnom i pomorskom muzeju Istre te po nekoliko primjeraka uzidanih u obalu kao bitve na području bivših vojnih zona (Saccorgiana, Verudela).

Sprijedapuneći topovi s kraja 18. i iz 19. stoljeća svjedoče o ulozi Pule kao glavne ratne luke Austrougarske Monarhije od polovice 19. stoljeća do kraja Prvog svjetskog rata.

Slijedom navedenoga, predmnijeva se da **Skupina topova u brodogradilištu Uljanik u Puli u Pula**, na Pomorskom dobru RH ima svojstvo kulturnoga dobra te se temeljem odredbe

članka 10. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, donosi Rješenje o njihovoj preventivnoj zaštiti.

Preventivna zaštita određuje se do donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnoga dobra, a najduže na 4 godine od dana donošenja ovoga Rješenja (22. srpanj 2024.).

Sukladno članku 11. stavku 1. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, na predmetno dobro primjenjuju se citirani Zakon, kao i svi drugi propisi koji se odnose na kulturna dobra.

Sukladno članku 11. stavku 2. istoga Zakona, točkom 5. izreke ovoga Rješenja, određena je obveza upisa predmetnoga dobra u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske – Listu preventivno zaštićenih dobara.

Sukladno članku 10. stavku 7. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara, žalba protiv ovoga Rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Iz gore navedenih razloga trebalo je riješiti kao u izreci.

Uputa o pravnome lijeku:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Povjerenstvu za žalbe pri Ministarstvu kulture u roku od 15 dana od primitka ovoga Rješenja. Žalba se predaje ovom tijelu neposredno ili šalje poštom preporučeno, a može se izjaviti i u zapisnik. Na žalbu se sukladno članku 9. stavku 2. točki 29. Zakona o upravnim pristojbama („Narodne novine“ broj 115/16) ne plaća upravna pristojba.

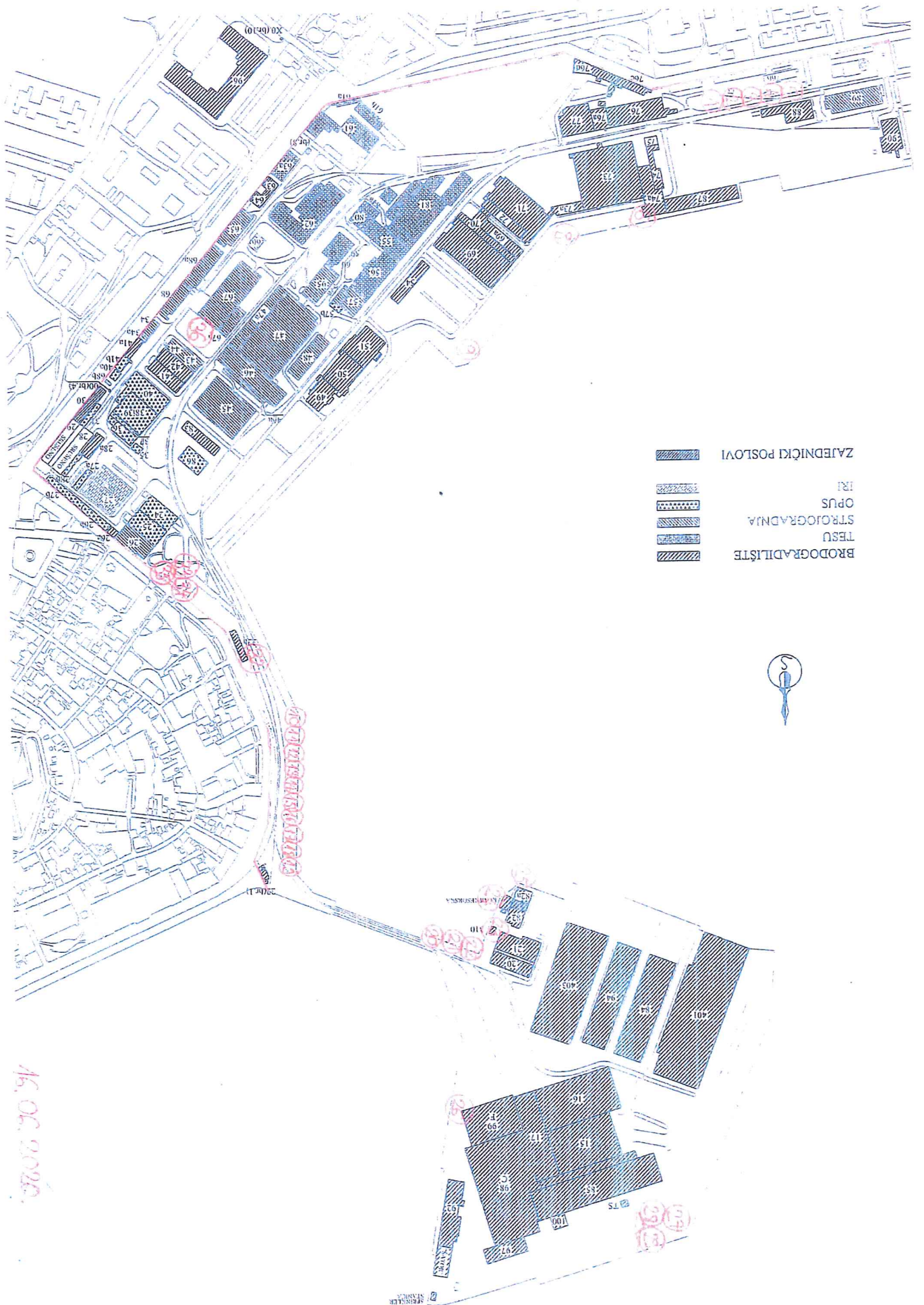
PO OVLAŠTENJU MINISTRICE,
PROČELNIK/CA:

Lorella Limoncin Toth

Dostaviti:

1. Ministarstvo državne imovine, Dežmanova 10, 10 000 Zagreb
2. Lučka kapetanija Pula, Riva 18, 52100 Pula
3. Grad Pula, Forum 2, 52100 Pula
4. Grad Pula, Upravni odjel za prostorno planiranje, Odsjek za prostorno planiranje i graditeljsko naslijeđe, Forum 2, 52100 Pula
5. Ministarstvo kulture, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, Runjaninova 2, 10 000 Zagreb
6. Pismohrana

- ZAJEDNIČKI POSLOVI
- IRI
- OPUS
- STROJOGRAĐNJA
- TESU
- BRODOGRADILIŠTE

16. 02. 2002.